

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัญหา ความรู้และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยเบาหวาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ป่วยเบาหวานที่มารักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก ห้องตรวจอายุรกรรม คลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในระหว่างเดือนตุลาคม 2529 ถึงกันยายน 2530 จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเบาหวาน ปัญหา ความรู้และการปฏิบัติตัวของผู้ป่วย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และจากประสบการณ์ของผู้วิจัย ผู้วิจัยได้หาความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการแพทย์และพยาบาลตรวจสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยเบาหวานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จบชั้นประถมศึกษา มีอาชีพทำนา แม่บ้าน และค้าขาย มีอายุมากกว่า 45 ปี ร้อยละ 58.56 มีรายได้ต่อปีต่ำกว่า 40,000 บาท ส่วนมากเป็นผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ผู้ป่วยเบาหวานที่มารักษาที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เป็นเวลา 5 ปี ร้อยละ 90.09 ผู้ป่วยที่มาตรวจตามนัดทุกครั้ง ร้อยละ 84.68 มีระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้าสูงกว่า 150 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ร้อยละ 51.35
2. ผู้ป่วยเบาหวานมีปัญหาที่เกิดจากภาวะแทรกซ้อนของเบาหวานถึงร้อยละ 81.98 ผู้ป่วยที่เป็นเบาหวานมากกว่า 10 ปี มีปัญหาภาวะแทรกซ้อนทุกคน พบร้อยละ 19.82 ปัญหาภาวะแทรกซ้อนของเบาหวานที่พบคือ ตาพิการ ไตพิการ ความดันโลหิตสูง มีแผลเรื้อรัง ขาดตามปลายมือ ปลายเท้า และหมดความรู้สึกร่างเท้า
3. ผู้ป่วยเบาหวานได้รับการสอนร้อยละ 74.77 ในจำนวนดังกล่าวมีเพียงร้อยละ 29.73 สามารถปฏิบัติตามที่สอนได้ แต่ร้อยละ 45.04 ไม่สามารถปฏิบัติตามที่สอนได้ โดยเฉพาะด้านการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การดูแลความสะอาดร่างกาย และ

การรับประทานยาเบาหวาน ร้อยละ 32.43, 7.21 4.50 และ 0.90 ตามลำดับ

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะให้ศึกษาเรื่อง ได้มโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวางแผนการให้การพยาบาลเกี่ยวกับการสอน และการให้คำแนะนำปรึกษาผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพื่อให้สามารถควบคุมเบาหวานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Abstract

The purpose of this study was to investigate the problems, knowledge and self-care in the diabetic patients. The sample was 111 diabetic patients who were on follow up schedule at out-patient department, diabetic clinic of Srinagarind hospital, Khon Kaen University during October 1986 to September 1987. The instrument was divided into two parts : they were the demographic data and the problems, knowledge and self-care data. The instrument developed by the investigator, had been tested content validity by the medical and nursing experts. The statistic used in analyzing data was frequency and percentage. The results of the study were as follow :

1. The diabetic patients mostly were female, completed only elementary school, farmers, housewives, shopkeepers, and were over 45 years old. The yearly income of 58.56 percent of these patients was less than 40,000 Baht. Most of them was non-insulin dependent diabetic mellitus. The patients coming for the treatment in Srinagarind hospital during five years were 90.09 percent, the ones who continually follow up the treatment were 84.68 percent. The fasting blood sugar level higher than 150 milligram percent was 51.35 percent.

2. 81.98 percent of the patients had diabetic complications. All of the patients who suffered from diabetic more than 10 years

had diabetic complications, and they were 19.82 percent of the samples. The diabetic complications were retinopathy, nephropathy, hypertension, chronic ulcer, peripheral neuropathy and loss of lipido.

3. 74.77 percent of the patients were taught to self-care but only 29.73 percent that could follow the instruction, and 45.04 percent patients could not do so, especially in dietary, exercises, personal hygiene and oral medications, 32.43, 7.21, 4.50 and 0.90 respectively.

From this study, it is suggested that replication should be done by using methods of quality research. Instruction program should be planned and well organized for the effectiveness of patients' self-care.
